

4

ממשיכות בדרכן

שלוש אמהות שאיבדו את בנותיהן הקצינות ב־7 באוקטובר במפגשים מרגשים עם המפקדות שידשו את התפקיד | **גל גנות**

8

נלחמו עד הסוף

שורשי הגבורה של חמש נשים אמיצות שנתנו את חייהן כדי להגן על החברים, על המשפחה, על המולדת שלהן | **ענת לב־אדלר**

12

מי שחלם

פרויקט מיוחד: בעזרת הבינה המלאכותית, התוכניות הלא־מומשות של הנופלים מקבלות צורה וצבע דרך איורים | **סמדר שיר**

22

מסדרונות ריקים

בתיכון הימלפרב שבירושלים מתמודדים עם האבל הכבד מאז 7 באוקטובר, אחרי אובדן של תשעה תלמידים ומורה | **דרור פויר**

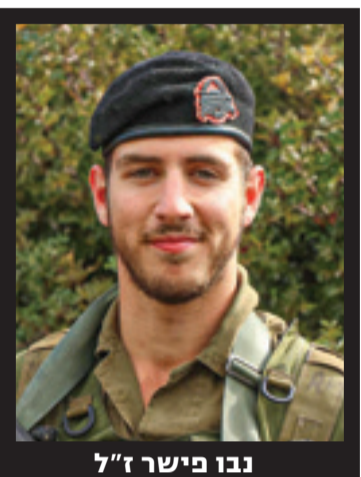
אלעד טנא

לא ניתן להם להיעלם

לא אשכח את ההורעה המטלטלת ההיא. זה היה ביום רביעי, 8 בינואר, 2025, בשעת ערב. אבי התקשר לספר שנבו, בנו של בן דודי האהוב ירו, נפל בקרב בעזה. באותו רגע הלב התנפץ לרסיסים. סמל רא" שון נבו פושר כונה בחיבה "נבולי". הוא גדל בכרמון והיה ילד נבון ואהוב, עתיר כישרונות, עם עיניים טובות וגדולות. אחרי 7 באוקטובר, כשעוד היה במכינה בעין פרת, היה מראשוני המתנדבים לקצר את השנה ולהתגייס. משם המשיך לשריון, לשירות בעזה, איבד חברים קרובים מהטנק ואף נפצע בעינו. גם אז, הוא בחר לשוב ולהילחם. נבו התעקש לחזור אל המערך כה, עד לרגע שבו הטנק שלו עלה על מטען רבי־עוצמה בצפון הרצועה.

נבו אמנם כבר לא נמצא כאן פיזית, אבל עבורנו, חמולת פושר, הוא לא נעלם לרגע. הוא נוכח מאוד. בלבבות, ביוכרונות, בשיחות, במפגשים המשפחתיים. הוא ממשיך לחיות גם דרך שורת מיומי הנצחה לזכרו, שמספרים את ההספיק להשאיר בעולם. זוהי התקומה האישית שלנו. שלי.

הסיפור של משפחת פושר מפלח את הלב אך הוא אינו ייחודי. מדינת ישראל מלאה באלפי סיפורים דומים. האוויר פה רווי בגבורה שלא תיאמן. ומאז 7 באוקטובר, האוויר הישראלי הפך צפוף מאוד. רשימת הנופלים הפכה צפופה מאוד. כי מטפרי מלחמת חרבות ברזל והמבצעים שאחריהם לא נתונים סטטיסטיים ברוחות צה"ל. הם מעור לם לא היו. הם מציאות מתערבבת לנגד עינינו. הם שמות. פנים. חיים שלמים שהפסקנו לפגוש ברחוב והתחלנו לראות בתוך מסגרות שחורות. ובהוויה הישראלית רווית החרשות, סף הרעש גבוה מאי פעם. האפשרות

נבו פושר ז"ל

שבה כל אחת ואחד מהם לא יקבל את הכבוד והבמה הראויים לו – קיימת עד כאב. פרויקט "גליהד" שאנחנו משיקים היום ב"דיעות אחרונות" וב"ynet" הוא המענה שלנו לאתגר המורכב הזה. הפרויקט נועד להנציח את החיילים שנפלו בשנתיים וחצי האלה. הוא כולל ארכיון דיגיטלי ראשון מסוגו. כרגע יש בו מעל 60 סרטים ועוד מאות יצטרפו אליהם בקרוב. זוהי עבודה סיופית של איסוף עדויות. אנחנו מראיינים בני משפחה, אחים לנשק ומפקדים בשטח. המטרה פשוטה: להוציא את הנופלים מכותרות הדיווחים הצבאיים ולהחזיר להם את קולם. הסרטים שתראו בפרויקט מראים אותם כפי שהיו, רגע לפני שהכל השתנה.

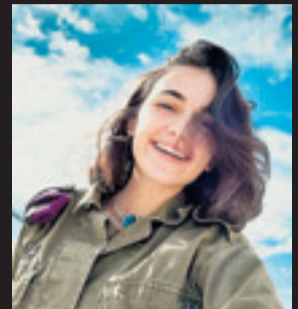
כעיתון והאתר המובילים בישראל, האחריות שלנו היא לתעד את האמת. וביום הזיכרון הזה, האמת נמצאת בפרטים הקטנים של אותם סרטים. בדרך שבה לוחם חיך, במילים האחרונות שאמר בקשר, בתוכניות שלא הספיק לממש. זהו מאמץ לוגיסטי ותוכני כבד. הוא דורש משאבים, רגישות ודיוק עובדתי מוחלט. מה שמאפשר לנו להפוך את אותם זיכרונות אישיים לנחלת הכלל, גם כאן בישראל וגם בעולם, דרך ynetglobal, הוא שיתוף הפעולה עם ארגון "יד לבנים" FIDF.

"גליהד" הוא לא רק מצבה דיגיטלית. הוא הדרך לוודא שמורשת נופלי חרבות ברזל לא תישאר זיכרון עמום. הוא זה שמאפשר לנו לצמוח מזיכרון לעצמאות. ואנחנו, ב"דיעות אחרונות", נורא שכל סיפור יסופר. זו מחויבותנו למשפחות. זו חובתנו לקרואים. זיכרון הוא פעולה אקטיבית. צפו בסרטים. הקשיבו לקולות. אל תיתנו להם להיעלם.

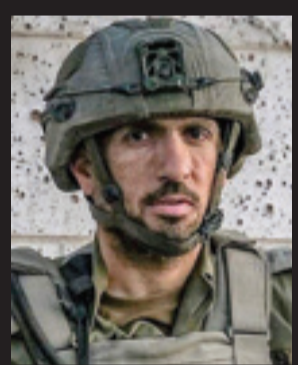
צילום: פאול ארלייב

גליהד
צפו בגיבורים וכתבו לזכרם: מיזם להנצחת חללי צה"ל וכוחות הביטחון שנפלו ב"חרבות ברזל"

הימלים "יום הזיכרון" שבשער המוסף הן בכתיב ידה של **סמ"ר עדי אודיה ברוך ז"ל**, כחלק ממיזם הנצחה "אות זיכרון"

ב־12.10.23, בזמן שנטעה לשדרות, נשמעה אזעקה בכניסה לעיר. עדי יצאה מהרכב ונשכבה, אך נהרגה מפגיעת רסיס מהרקטה שנפלה בסמוך. עדי בת ה־22 נאבקה להתגייס למילואים עם פרוץ המלחמה והייתה אמורה לסייע בהקמת מערך הגנה לשדרות.

הלווייתו של אל"ם אחסאן דקסה, מח"ט 401, שנפל ב־20.10.24 בקרב בעזה, בגיל 41. דקסה עוטר בצל"ש על גבורתו ומעשיו במלחמת לבנון השנייה.